

TPB

UNI-V

TPB

UNI-V

Utgåva 1 - Augusti 1997

THE THISTLE PIPE BANDS BESTÄMMELSER FÖR SKÖTSEL OCH VÅRD AV UNIFORMSUTRUSTNING (TPB Uni-V)

Skriftliga bestämmelser i samlad form för skötsel och vård av bandets uniformer med tillbehör har tidigare saknats. En enkel föregångare var TPB Manual som kom ut i mitten på 1970-talet och bestod av noter, främst till bandets då gällande standardrepertoir. Manualen innehöll även några enkla skizzer på uniformer och delar därtill.

Bestämmelserna har utarbetats med följande mål i sikte:

- att motsvara TPB:s uttalade mål att verka med en militär musikkår som förebild;

- att för TPB:s uppdragsgivare presentera en prydlig och välhållen trupp som på ett angenämt sätt kontrasterar mot civilt förekommande avarter;

- att öka utrustningens livslängd genom att hålla samtliga persedlar så rena som möjligt;

- att för nuvarande och framtida bandmedlemmar erbjuda det välbehag en vårdad och väl omskött uniformspark innebär.

Läs bestämmelserna med omdöme.

Fråga hellre en kamrat än att göra fel.

Sköt Din utrustning rätt - och ofta. På så sätt får Du gott om tid för andra aktiviteter.

Avsteg från dessa bestämmelser får endast beslutas av QMS.

Alf Sandek

P/M

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Avsnitt	Sida
Förord	3
Innehållsförteckning	4-5
Handtvätt	6
Strykning	7
Hat/Glengarry	8
Feather	8
Plaid	9
Doublet/Jacket	10
Wings	11
Dress cords	12
Kilt/Trews/Overalls	13
Remtyg	14
Buttons	15
Chrome buckles	15
Insignia	16
Sporran	17
Pullover	18
Shirt	19
T-shirt	20
Armlät	21
False hoses	22
Flashes	23

Spats	24
Ammo boots	25
Aprons	26
Broadsword	27
Dirk & Sgian Dubh	28
Ribbons	29
Dress cords	30
Sash	31
Standar/banér	32

Handtvätt

Vattnets temperatur bör inte överstiga 35 C. Pulvertvättmedel skall vara väl upplöst i vattnet innan plagget läggs ned för tvätt. Låt inte plagget ligga i tvättmedelslösningen onödigt länge. Sköljvattnet skall inte vara varmare än tvättvattnet. Skölj plagget till dess vattnet är rent och klart. Sista sköljvattnet skall vara kallt - plaggets färger bevaras på så sätt bättre.

Använd med fördel flytande tvättmedel.

Tvättmedlet Y 3 är till för de situationer då Du inte har tillgång till varmt vatten överhuvudtaget. Det kan också användas till varmt vatten, men detta är inte ekonomiskt.

Vrid inte ur vattnet ur plagget. Pressa ut vattnet istället. Drag ut alla plagg och persedlar av ylle ordentligt efter tvätt men före torkning - annars krymper allt ganska lätt.

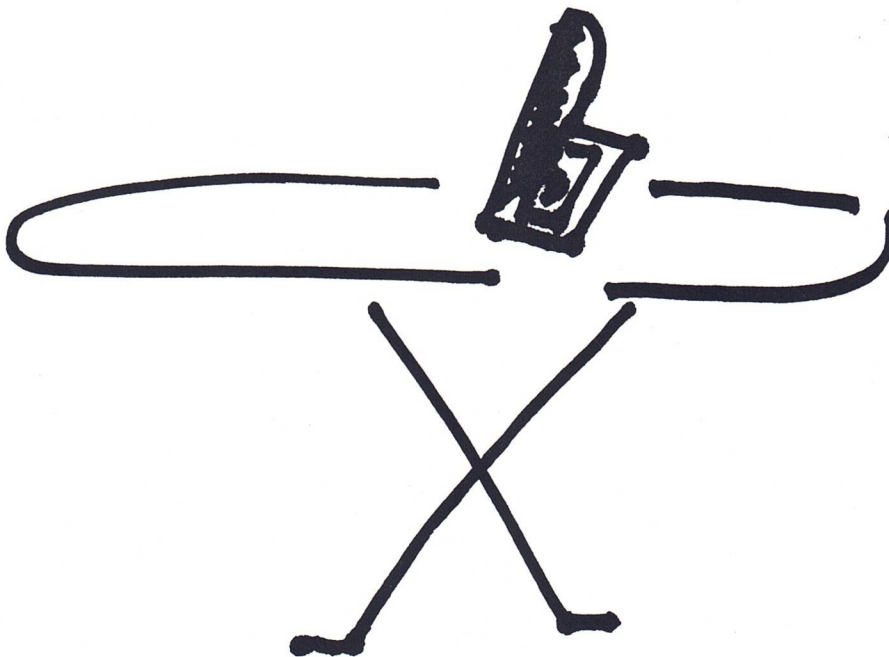

Strykning

Strykning utan ånga orsakar snabbt att färgerna bleks. Använd därför alltid ångstrykjärn med vatten, oavsett vad Du stryker. Färgerna bleks ändå, men långsammare. Temperaturinställning är mindre viktig, eftersom Du skall använda ånga. Medeltemperatur räcker oftast. Använd gärna maxånga när Du stryker.

En rätt våt strykduk rekommenderas allmänt och är obligatorisk när Du stryker hattens svarta band. Våt strykduk skall vidare alltid användas vid pressning av doubletens ärmar och överhuvudtaget om Du själv vill pressa doublet eller kilt. Tyget blir annars blankt och förstört.

Doublet och kilt skall endast undantagsvis pressas av bandmedlem - med undantag för doubletens ärmar.

Hat/Glengarry

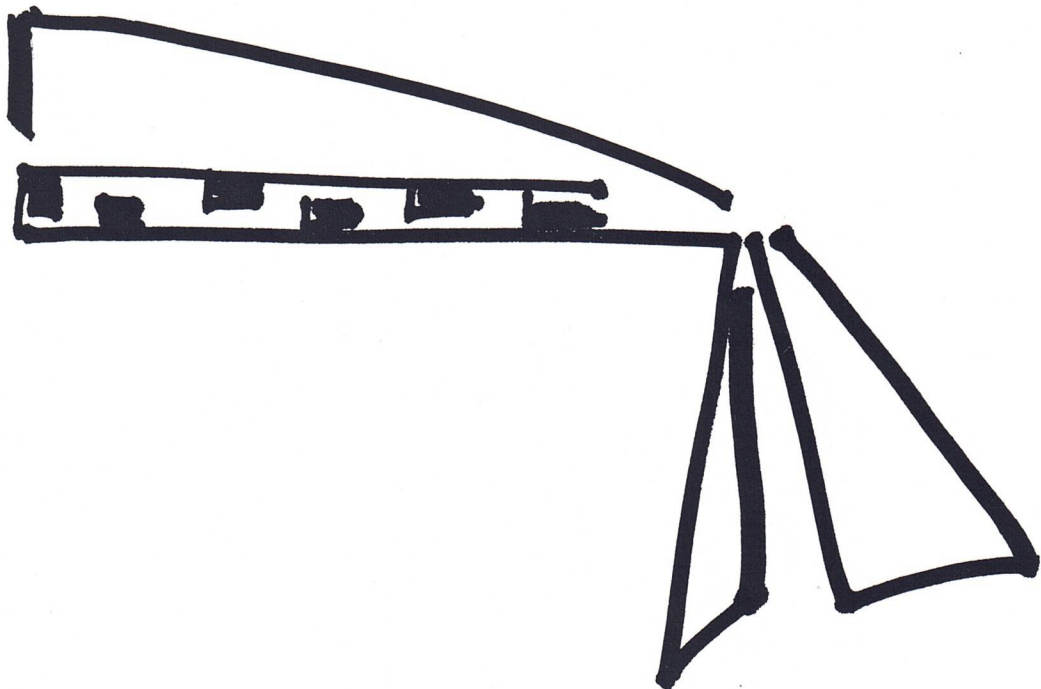
Tvättas i handvarmt vatten i handfat, där först tvättmedel lösts upp ordentligt. Krama ur vattnet, vrid inte hatten. Skölj tills vattnet är klart och rent. Sista sköljvattnet skall vara kallt, för att bättre bevara färgerna.

Hatten skall strykas efter varje användning och, självklart, efter varje tvätt. Lägg en fuktad handduk e.dyl. på hattens blåa band innan Du stryker dessa. Tvätta hatten ofta. Kroppsvetten äter upp yllet.
Kan även kemtvättas, vilket är oekonomiskt.

Feather

Tvättas och stryks inte.
Förvaras platt i för ändamålet särskilt inrättat fodral.

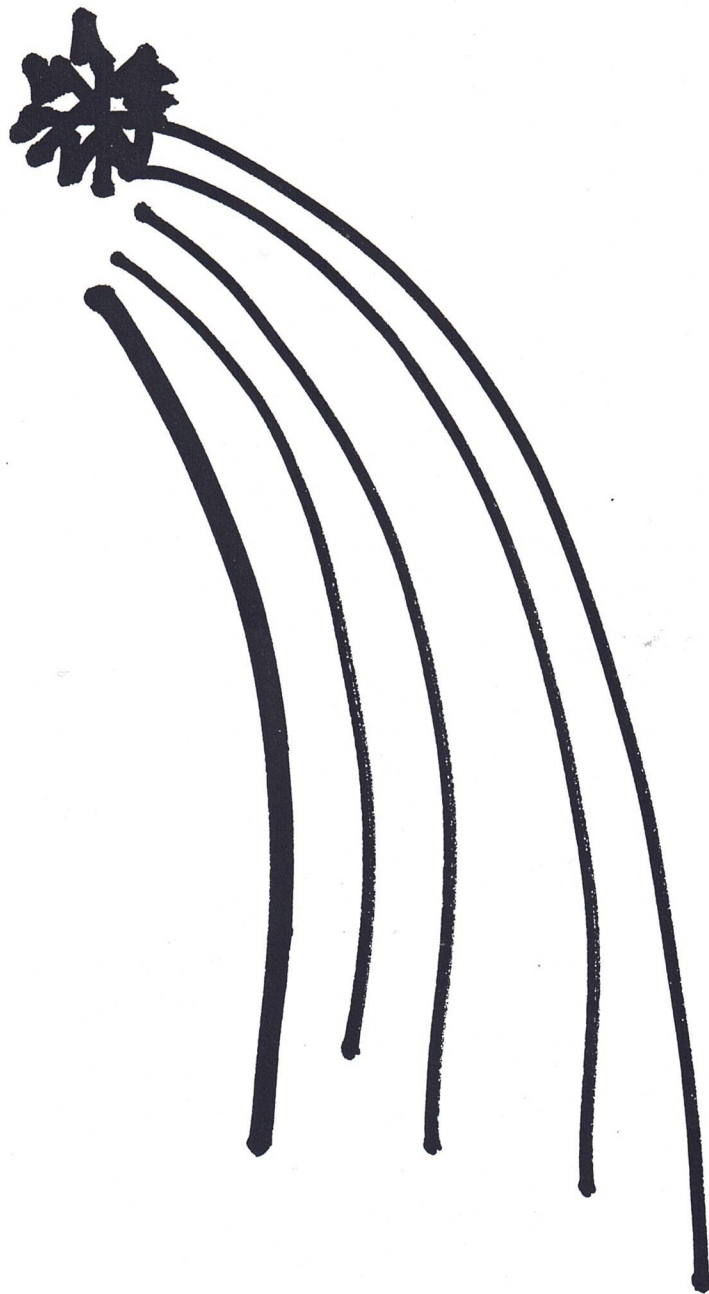
Underrätta QMS om något fel uppstår på Din fjäder.

Plaid

Tvättas och stryks normalt centralt, på initiativ av QMS.
Kemtvätt.

Anmäl till QMS om Du anser att Ditt exemplar behöver tvättas.

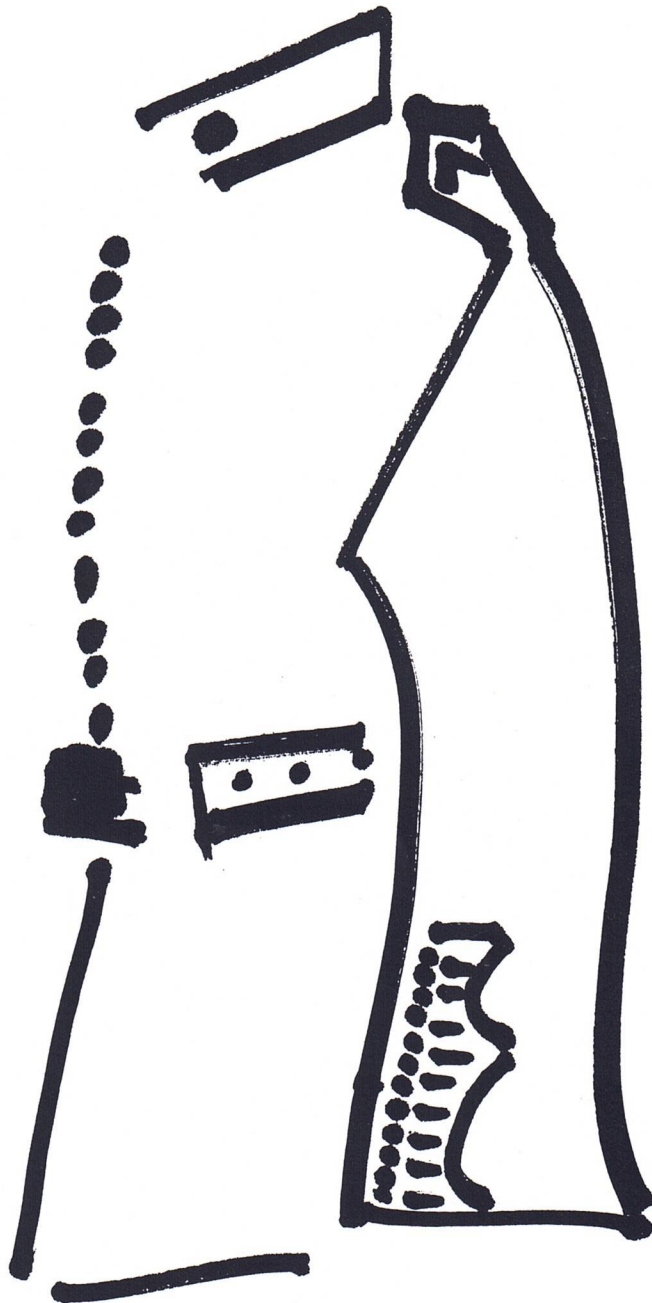
Doublet/Jacket

Tvättas och stryks normalt centralt, på initiativ av QMS.

Kemtvätt.

Pressveck på ärmar skall fräschas upp efter varje spelning.

Anmäl till QMS om Du anser att Ditt exemplar behöver tvättas.

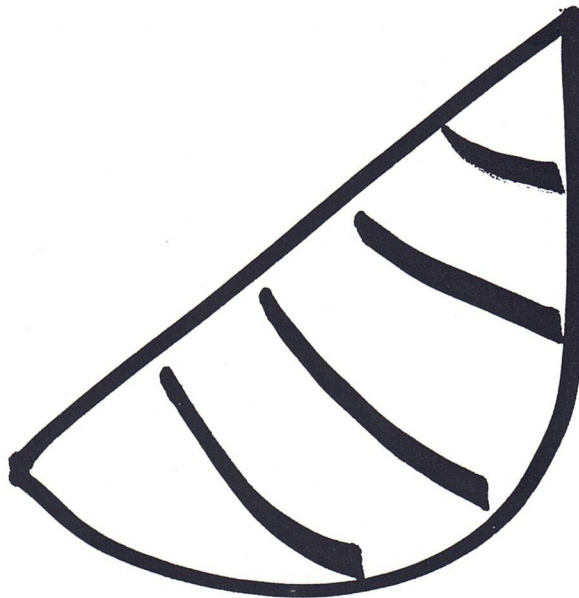

Wings

Tvättas normalt inte.

Kemtvätt.

Stryks helt platta på baksidan efter varje spelning. Låt ligga platt tills de svalnat helt.

Dress cords

Tvättas och stryks normalt inte.
Kemtvätt.

Kilt/Trews/Overalls

Tvättas och stryks normalt centralt, på initiativ av QMS.
Kemtvätt.

Pressveck på trews och overalls skall fräschas upp efter varje spelning.

Fotband av läder på overalls skall färgas svart och putsas efter varje spelning.

Anmäl till QMS om Du anser att Ditt exemplar behöver tvättas.

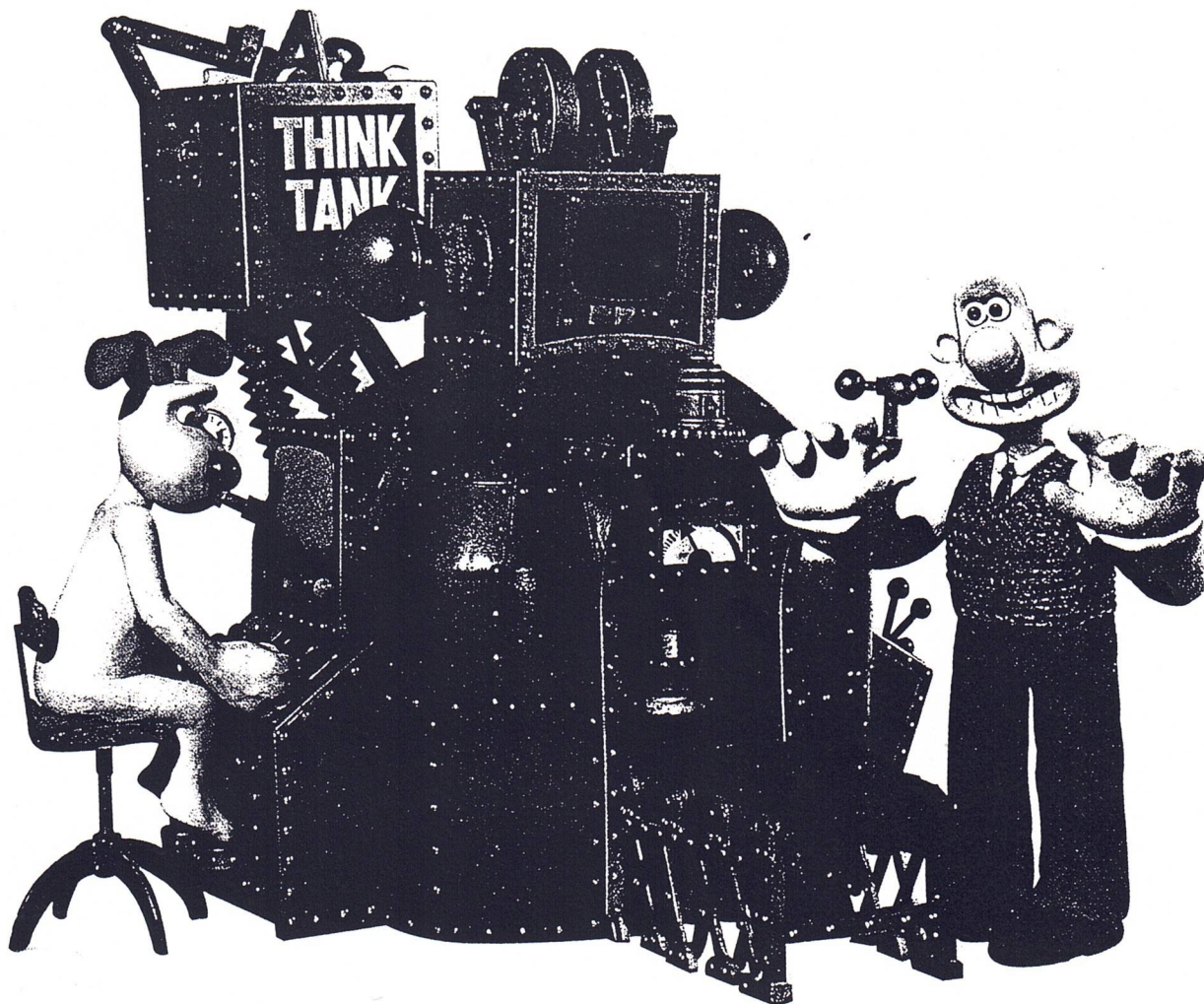
Remtyg

Vitt remtyg rengörs med ren bensin efter varje spelning. Färgas vid behov med vit färg eller vit skokräm.

Svart remtyg behandlas vid behov med svart skokräm.

Det är viktigt att allt remtyg som har en baksida som syns, t.ex. slingar till sword belts, infärgas med samma färg som framsidan. Naturfärg är förbjudet och får endast återfinnas på baksidor, typ waistbelt, som aldrig syns.

Allt remtyg skall regelbundet rengöras och putsas - även sporrans strap och dirk frog.

Buttons (metal)

Skall i princip aldrig behöva rengöras eller putsas.
Använd vid behov en ren, mjuk, torr linnelapp eller trasa.

Chrome buckles

Rengörs efter varje spelning med putsduk. Putsmedel skall inte användas.

Insignia (metal)

Rengörs vid behov med putsduk. Putsmedel skall inte användas.

Insignia (embroidery)

Rengörs t.v. inte. Losstages inte vid kemptvätt av plagget.

Sporran (hair)

Borstas ut med särskild mankam efter varje användande. Behandlas med pälsglans via sprayflaska vid behov. Borstning och behandling sker på följande sätt: Börja längst ut, d.v.s. närmast topparna, och arbeta Dig sakta bakåt och uppåt. Behandla varje lager hår för sig på samma sätt. Avsluta genom att dra kammen genom hela sporrans. Var försiktig med de svarta hästhåren och håll med ena handen i hårtappen medan den andra handen arbetar med kammen. De svarta tapparna är fästa i små kedjor och slits vid hårt tryck loss från kedjorna. Detta skall undvikas.

Sporran (leather)

Behandlas vid behov med skokräm och putsas upp.

Sporran strap (leather) - se remtyg

Sporran strap (metal)

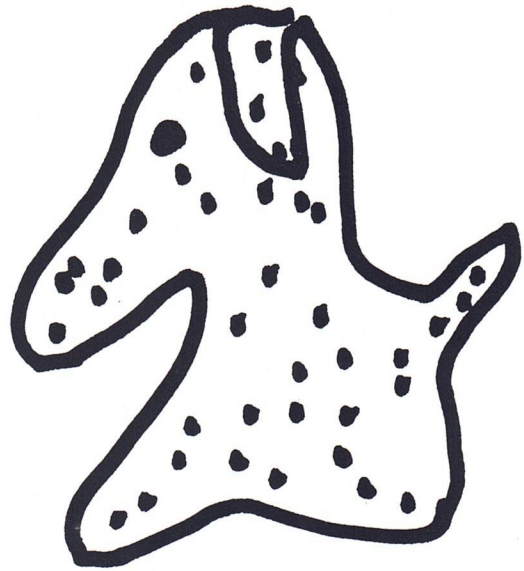
Skall i princip inte användas

Pullover m/89

Handtvätt eller kemptvätt. Väljer Du handtvätt så var noga med att försiktigt dra ut plagget efter tvätt och före torkning. Försiktig strykning anbefalles.

The Red One

Shirt, olive-green (Dacron)

Tvättas i varmt vatten i handfat, där först tvättmedel lösts upp ordentligt. Krama ur vattnet, vrid inte skjortan. Sista sköljvattnet skall vara kallt, för att bättre bevara färgerna.

Häng upp skortan drypande våt på en uppblåsbar galge över badkaret och låt den självtorka. Sträck skjortans ärmor, framkanter, bröstfickor och axelklaffar. Har Du agerat på detta sätt så får Du mindre arbete med att stryka skjortan. Sänk stryktemperaturen något under medium. Övriga strykanvisningar lämnas av QMS.

Skjortan skall endast användas när så särskilt bestämts och utgör då ett alternativ till vapenrocken. Vid framträdanden bärs skjortan normalt med ärmarna uppkavlade ovanför armvecket. Instruktioner om hur skjortan skall vara uppkavlad lämnas av QMS. Skjortan skall alltså inte bäras under doublet, om inte särskild order lämnats. Under skjortan skall alltid T-shirt, mörk, bäras.

T-shirt

Använd helst TPB:s egen, eller försvarets gröna. Tvätta plagget efter varje användning. Det är självmarkerande och dessutom förbjudet att klä på en ren skjorta ovanpå en använd T-shirt. Med använd T-shirt menas att plagget använts en gång.

Tvättas på vanligt sätt i handfat eller maskin, 60 grader.
Vid maskintvätt: vänd plagget ut och in.

Armlät

Tvättas i princip aldrig.

Kemtvätt.

Strykes vid behov. Anvisningar hur den stryks lämnas av QMS.

False hoses

Tvättas i handvarmt vatten i handfat, där först tvättmedel lösts upp ordentligt. Krama ur vattnet, vrid inte strumporna. Skölj tills vattnet är klart och rent. Sista sköljvattnet skall vara kallt, för att bättre bevara färgerna.

Tvätta strumporna ofta. Kroppssvett äter ylle. Kan även kemtvättas, vilket är oekonomiskt.

Strumporna skall strykas efter varje spelning och, självfallet, efter varje tvätt.

Du ansvarar för att strumporna inte har hål. Anmäl till QMS om hål uppstår. Strumporna lagas då åt Dig.

Flashes

Tvättas i princip aldrig.

Kemtvätt.

Förvara flashes på rullar. Sänk stryktemperaturen under medium vid strykning.

Spats

Rengörs bäst i hemmet efter varje spelning. Börja med att tvätta Dina egna händer. Håll hela tiden, eller så länge det är möjligt, damasken i knappraden längs med badkarets insida. På så sätt rinner inte den vita kritan ned över knapparna. Duscha först av damasken med varmt vatten. Gnugga sedan hela damasken ren och vit med en ren nagelborste. Duscha damasken igen och lägg den åt sidan. Gör likadant med nästa damask. När Du lagt åt sidan damask nr 2 är det dags att krita damask nr 1.

Börja med att skaka flaskan och blöt skumgummispridaren med varmt vatten som Du omedelbart pressar ut. Håll damasken i knappraden enligt ovan. Stryk ett jämnt lager krita över hela damasken. Se till att inte stryka på kritan flödigt - den stelnar då ojämnt och leder till att damasken ser blank ut. Torka av den svarta damaskremmen med vått papper eller våt trasa. Häng upp damasken till självtork - helst läggs damasken på klädstreck ovanför badkaret. Avsluta med att göra ren skumgummispridaren till flaskan genom att skölja spridaren ren i varmt vatten.

Undvik att göra ren endast en del av damasken. Denna kommer annars att få olika vita färgnyanser.

När damasken är torr behandlar Du damaskremmen med svart skokräm, låter denna torka och putsar sedan remmen med en nylonstrumpa.

Damaskens knappar skall vara helt svarta. Vita kritstänk bör avlägsnas omedelbart. Torkar kritstänken, rekommenderas varmt vatten och gnuggning med trasa.

Damaskerna skall vid behov pressas. Anvisningar om hur detta sker meddelas av QMS.

Målet är att åstadkomma en damask i vitt och svart, inte en grådaskig, gulaktig nyans som är till 100% förbehållet civila band. Damaskens struktur av canvas skall alltid synas. Damasken skall vara matt vit och aldrig blank. Är den blank, eller full av kratrar, visar det endast att Du har lagt på lager efter lager av vit krita utan att tillräckligt ofta först avlägsna den gamla kritan.

En riktigt välskött damask behöver endast kritis ungefär var tredje spelning. I övrigt räcker det med att efter varje spelning med varmt vatten duscha av damasken, eller i allvarligare fall, att med hjälp av nagelborste och dusch avlägsna svarta ränder, fläckar, damm, m.m.

Spats, med dithörande svart rem, skall behandlas efter varje spelning.

Ammo boots

Vårdas bäst i hemmet. Begränsa arbetet till i huvudsak tåhättan fram till randen mot resten av skon och vårda även hela sulkanten och klacken runt. Skall rengöras och putsas efter varje speltillfälle. Många har spegelblanka tåhättor men grådaskig, smutsig eller avslagen sulkant. Framifrån syns sulkanten mer än tåhättan.

Närmare anvisningar om hur vårdandet bäst går till lämnas av QMS. I huvudsak finns det två metoder:

- skokräm, bomull och vatten;
- skokräm, bomull och golvp polish.

För den som använder golvp polish gäller att med hjälp av aceton avlägsna lackhinnan varje gång innan ny skokräm arbetas in. Nytt lacklager läggs på bäst med hjälp av bomull. För bästa resultat skall bomullsbiten vara soaking wet med lack. Krama efter användandet ur bomullsbiten så att lackvätskan rinner tillbaka i lackflaskan - ekonomiskt.

De privata, tjocka, strumpor, eller sockor, Du använder till Ammo boots bör tvättas ofta, helst efter varje spelning.

Några gånger per år skall Ammo boots i sin helhet smörjas in med skokräm och putsas. Detta för att lädret skall behålla sin spänst och inte torka ut. Har Du ett par Ammo boots som är torra som papper och där det finns risk för sprickor i lädret skall minkolja gnidas in i lädret. Observera att Du aldrig kan få en blank yta där Du använt minkolja.

En gång per år, normalt efter avslutad spelsäsong, sker behandling av sulorna med tjära. Vid samma tillfälle sker översyn av tåjärn, hästskor och hobs (dobbar). Tjärbehandling administreras av QMS.

Anmäl till QMS om Du anser att Dina Ammo boots behöver lagas.

Isättning av hobs under året svarar Du själv för. Städ och hammare för ändamålet finns i QMS-lådan i det centrala förrådet.

Aprons

Borstas regelbundet med särskild borste. Behandlas vid behov med pälsglans.

Remmarna till aprons - se remtyg.

TIGGER
EVERYONE'S FRIEND

LIKING TIGGER IN A
GENERAL SORT OF CAREFUL
WAY BUT FINDING HIM
TOO **BOUNCY** BY HALF

PIGLET

Broadsword m/1831

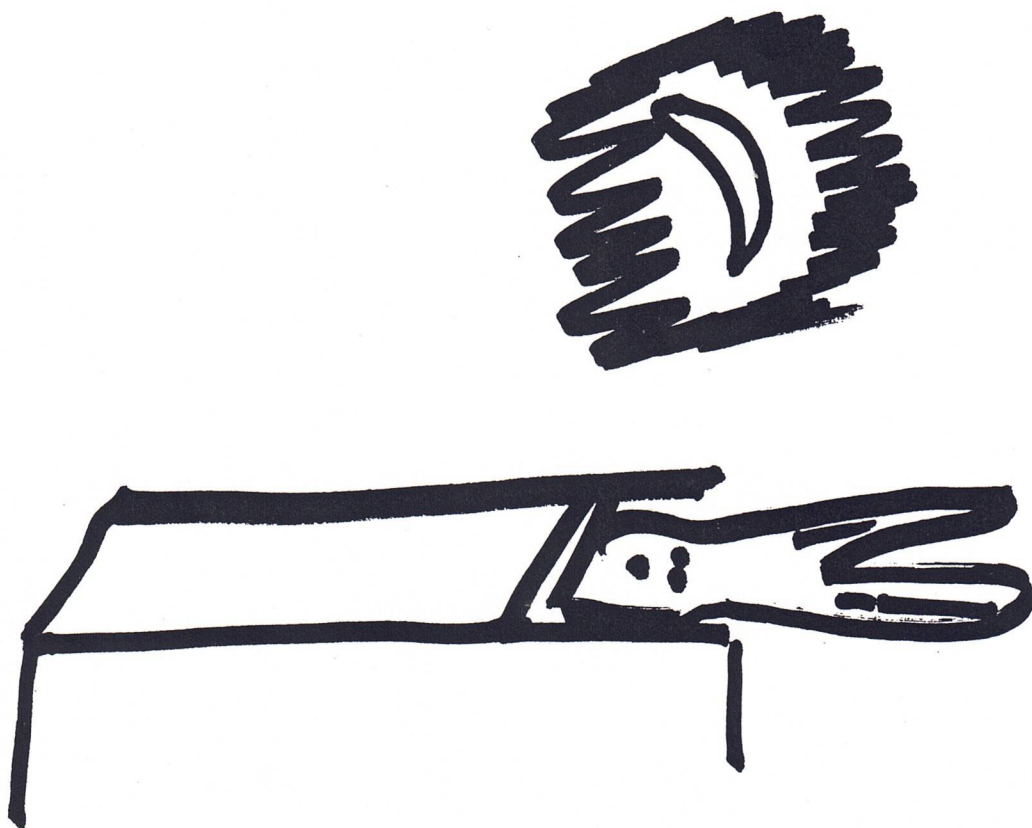
Behandlas med metallputs och skyddas med vapenfett, allt enligt närmare instruktioner av QMS.

Dirk & Sgian Dubh

Metalldelarna rengörs vid behov med särskild metallputs.
Skidan behandlas med skokräm och lackeras.
Avlägsna lacket med aceton innan nytt skokrämslager och
efterföljande lack läggs på. Var särskilt noga med dirkens
krona.

Observera att dirk frog utgör remtyg.

ROO, SLEEPLESS AT NIGHT
WORRYING ABOUT HIS UNIFORM...

Ribbons

Tvättas normalt inte.

Kemtvätt.

Stryks helt platta efter varje spelning och läggs platt tills de svalnat helt.

Skall inte användas vid träning om inte särskild order om detta lämnas.

Drag ropes

Tvättas som handtvätt vid behov.

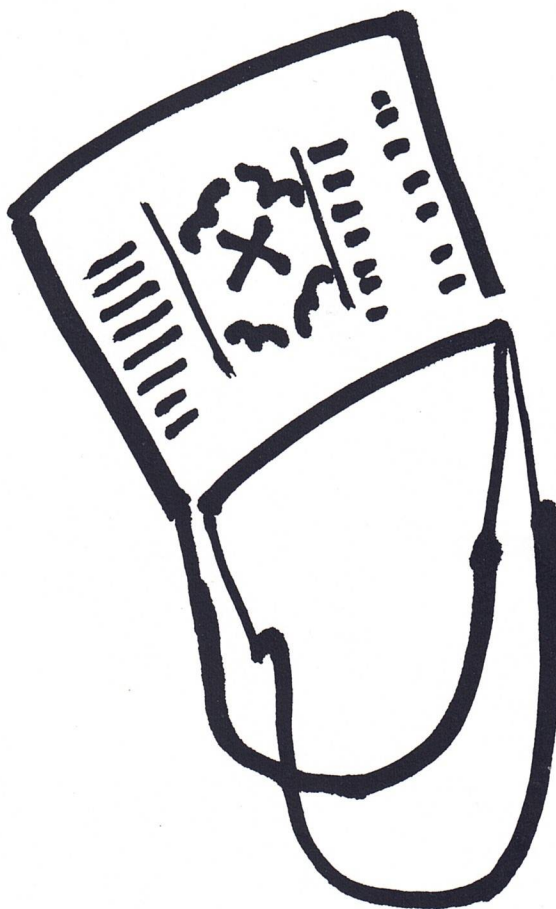
Klorin eller Remol kan med fördel användas vid hårdare nedsmutsning.

Sträck ut repen maximalt efter tvätt innan Du hänger upp dem för tork. Alternativt kan en tyngd appliceras under torkningen. Risken är annars att repen krymper.

Drag ropes pressas inte med strykjärn.

Skall inte användas vid träning om inte särskild order om detta lämnas.

Drag ropes skall vid användning vara utdragna, släta och kritvita.

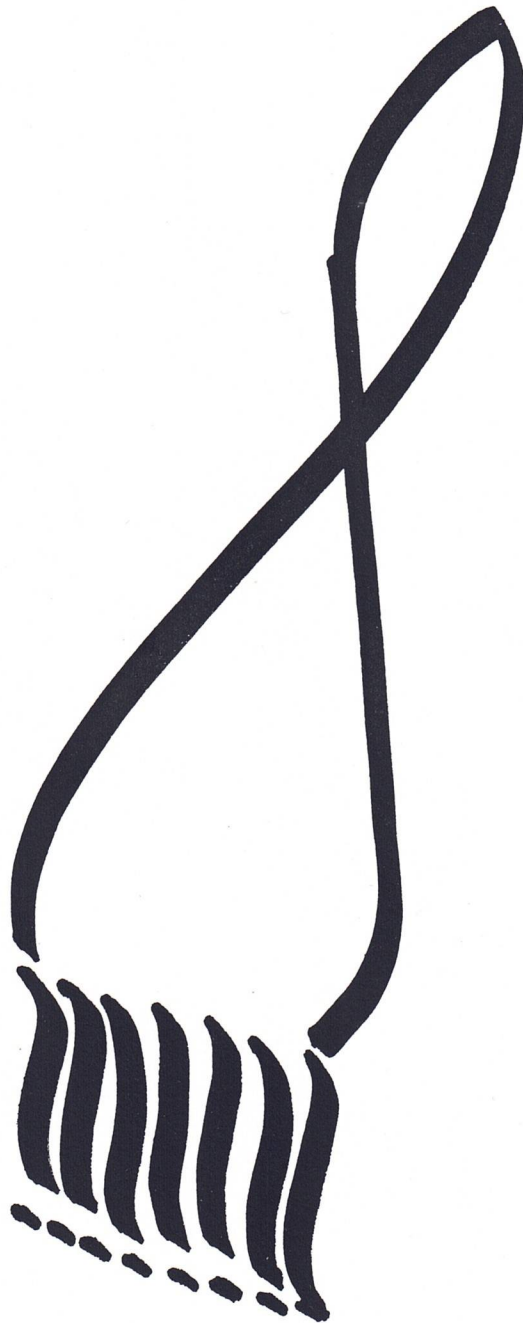

Sash (Worsted Red/Art Silk Crimson)

Tvättas sällan.

Kemtvätt.

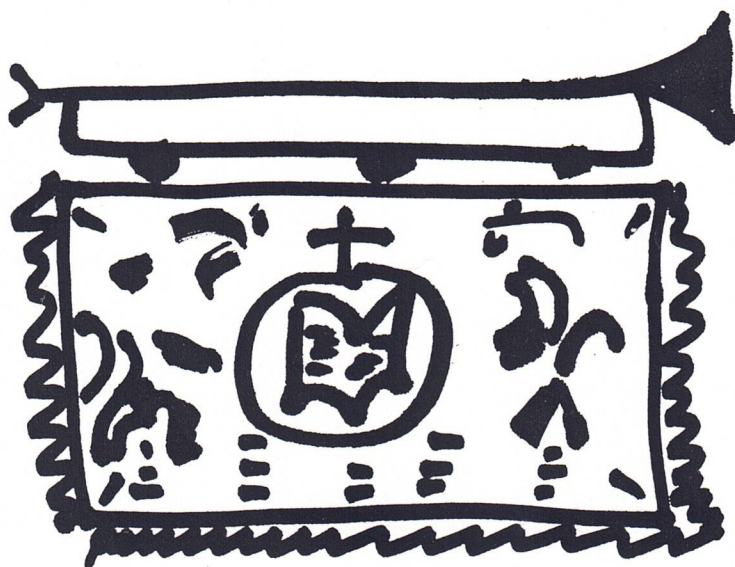
Skall strykas efter varje spelning. Observera särskilt att det tvärgående mittenvecket skall vara synnerligen välpressat.

Standar/banér

Tvättas normalt inte.
Kemtvätt.

Pressas vid behov manuellt enligt särskilda instruktioner av QMS.

TPB

UNI-V